

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden kedden egy ivan
és az egyleti tagoknak ingyen küldetik
meg.

Nem tagok egész évre 2 frittal fizet-
hetnek elő, féléves előzetes el nem
fogadtatik.

Pénz- és értékküldemények az

ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHGZ,
a lap szellemi részét illető közlemények az
ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ
czimzendő.

A hirdetési díjazabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök **Paget János**; **Berde Áron**, **Szabó Sámuel**, **Szentgyörgyi József**, **Vörös Sándor**,
felelős szerkesztő: **Gamauf Vilmos**.

Tartalom: Hogyan szabadulhatunk meg a gyomoktól? P. L. — A keszthelyi gazd. tanintézet kertészete. Villási Pál. — Az ősi buza s rozsvetés ideje. — Utasítás a phylloxera-biztosok számára — Egy veleg: Budapesti gyümölcs-kiallítás. A zöld török-buza bevermelése. Az ugorika es dinnye kezelése. M.-óvári vetőmagvizsgáló állomás. — Üzleti heti szemle. — Piaczi árak. — Hirdetések. —

Hogy szabadulhatunk meg a gyomoktól?

Hogy az alkalmatlan gyomokat földünkől távol tarthassuk, folytonos vigyázattal kell lennünk, hogy őket, ha netalán szántóföldünkön mutatkoznának, megérésök előtt megsemmisíthessük.

A természet a gyomok szaporodásának kedvezni látszik; ők úgy szólva saját magokat tartják fenn és a hol megjelennek, ott egy miveleti növény sem juthat tökéletes kifejlődésre. A természet az által is kimutatta pártfogását a gyomok felett, hogy azoknak magvait védelem és szárnyakkal látta el, melyek segítségével különböző vidékekre mintegy repülhetnek; más gyommagvaknak érdes felületet vagy egy kis horgoskát adott, melyekkel állatok tollára és szőrére vagy pedig az emberek ruháira tapodva más vidékekre juthatnak, a hol lerázatra alkalmas helyen befészkelik magokat; sőt tudunk esetet, mikor a vasuti toltésen buján tenyésző gyomok magvait, a gyorsan elrobogó vonat által előidézett léghuzam hordta el távoli helyekre. Némely gyom gyökere a föld alatt kúszik, áttörve minden akadályt, hogy magának alkalmas helyet találjon tenyészéséhez. Mi például nem egy burgonya gumót láttunk tarack-gyökértől átfurva.

Mikor tehát saját szemünkkel győződhetünk meg, hogy a természet a gyomot fejlődésében mennyire támogatja és nekünk a kiirtást mennyire megnehezíti, úgy kétszeresen megbocsáthatatlan az, hogy mi a gyomok megérését és az ez által szaporodó magvak elterjedését szántóföldünkön olyan nyugodtan nézzük.

Épen oly megbocsáthatatlan az is, hogy tisztátalan mag használata által még elősegítjük a gyomok elszaporodását. Arról, hogy a gyomok ellen általános fellépés még nem történt, meggyőznek minket azon vidékek, melyeket ha május vagy júniusban meglátogatunk, azokonak szántóföldjein egyebet nem látunk, mint sárga, piros, kék színű növényzetet, úgy annyira, hogy az avatatlan szemlélő akaratlanul azon kérdést koczkaztalja: nemde itt inkább gyommagvakat aratnak mint búzát vagy rozstot?

Szinte halljuk, a mint némelyek mondják: ugyan mi haszna van annak, ha én földemről a gyomot és üszögöt kiirtom, ha a szomszédjaim ezt nem teszik, vagy ha a szél, madár vagy más állat azt ismét visszahozza? Ez egyike a legelfogadhatóbb panaszoknak; de ezért azon senki se ijedjen vissza a jó példa adástól, annál inkább, mivel ma már oly eszközökkel rendelkezünk, melyek által a küzdelem a gyomokkal igen meg van könnyítve.

A gyom kiirtására általánosan az a módszer lett ajánlva, hogy mihelyt a gyom a föld alól kibujt, rögtön megsemmisítsük meg. Ezen munkát sokkal könnyebben és sebesebben keresztul vihető, mint a kifejlődött gyom kitépése vagy kikapálása. A kertekben a gyom kiirtását egy egyszerű vasgeregelyével eszközölhetjük, a mely mintegy 2 centiméternyire hatol a talajba. Ha azonban a talaj kemény kergű, akkor azt előbb egy könnyű kapával megtörjük és csak azután használjuk a geregelyét. A szántó földeken ellenben már a fogatos sormivelőket (lókapa, cultivator) és a boronát alkalmazzuk, még pedig minél többször, hogy földjeink tiszták maradjanak.

A talajnak az ezen miveletek által nyert porhanyósága és lazasága — nem tekintve a gyomok szaporodására — mezei növényeinknek igen nagy hasznára válnak.

A gyomok kiirtásával továbbá mindazon tápanyagok, melyek a gyomok által lettek volna felemészve, művelési növényeinknek maradnak és ez által termésünk fog javolni.

Gyakran láttuk, a mint a megért gyomokat kitepték és halomba rakva megégették. A hamu később vagy az eső által mosatik le a talajba, vagy pedig a szél által vitetett el különböző égtájak felé. Helyes volt ezen eljárás? Felelet: nem! — A gyommag ugyanis lekerülvén a talajba, ott meggyökeredzik és a legközelebbi évben ismét ki fog hajtani művelési növényeink rovására, mivel a talaj tápanyagainak jelentékeny része ismét ezek által használtatik fel.

Ezen kívül láttuk a mint a kitepelt fél és teljesen megért gyomok a keverék trágya (compost) dombra hányatnak. Jóllehet ezen eljárással a talajt gazdagítjuk tápanyagokban, de ki áll e mellett jót, hogy ezen trágya telepben a gyommag elveszti csiraképességét? Ezen eljárás hátrányához még költséges munkálatok is járulnak, melyek a gyomok kitevése és trágyadombra való hordásából állanak.

Részünkről legjobb eljárásnak tartjuk, ha a gyomok lehetőleg fejlődésük kezdetén semmisítettnek meg, mert az által még a talaj tápanyagait is megtakarítjuk.

Nem rég egy tapasztalt gazda, kinek földjei feltűnően tiszták voltak, azon kérdéseinkre, hogy mily módon tartja távol földjeitől a gyomokat, a gép-sziabbe vezetett és két gépre mutatva így szolt: „ezek védenek meg engem a gyomoktól.“

Az egyik 4 saruval ellátott hámozó eke (Eckerttől Berlinben) volt, a melynek munkáját következőleg ismertette: Ha az aratás után földjeinket mintegy 4 centimeter mélységig meghámozzuk ezen ekével, akkor azon gyomok irtódnak ki, melyek az aratás után bujnak elő, az által, hogy a leggyengébb korokban teszik ki a nap hevének (juliussz. augusztus) a mi azokat elfonnyasztja. A termőrét megporhanyítása és sekély alászántása által siettetni fogjuk a gyommagvak kevesbülését, mert azon esetben, ha mélyebben szántjuk alá, csakis tavasszal csirázhatnak ki. Az őszi szántás alkalmával pedig az által semmisíthetők meg, hogy zöld állapotukban szántjuk alá. Egy ily eke, mely ezeken kívül még a talajt porhanyítja és lazítja és ez által a levegő jótékony behatásának is utat nyit, egy ily eke egy pár ökörrrel könnyen húzható, egy ember által kezelhető s kellő gondozás mellett sokáig eltart. Igaz ugyan, hogy 70—80 forintos ára miatt nem mindenki szerezheti meg, de mindamellett a ki csak teheti, megszerezni el ne mulassza! Mi ismerünk gazdákat, a kik szorgalmuk után összekapart pár száz forintjukat bizonyos kamattal mellett szomszédjaiknak kölcsönözték. Ezen gazdáknak kellene leginkább beszerezni az említett ekét, mert megvagyunk győződve, hogy ez nekik sokkal nagyobb kamatot fog hozni, mint a kölcsönözött pénz.

A másik gép, a melyre az említett gazda figyelmünket felhívta, egy konkoly-választó, vagy mint másképen is

nevezni szokták egy trieur volt. A nagyobb konkoly választók minden gyomtól megtisztítják a vetőmagot, sőt vannak olyanok is, melyek a búzából az árpát és zabot választják ki. Ezen gazda szerszám-kamrájában egy oly trieur is láttunk, mely egy durvább rostával és egy szelelővel volt ellátva. Ezen gépen, miután nem igen látszott a használat, ez iránt kérdést tettünk, a mire a következő feleletet nyertük: az ilyen trieuron csak azon tisztátalan gabonát eresztik keresztül, a mely kézi cséplőgéppel vagy cséppel csépelletik ki, a másikkal pedig (t. i. a nagyobb) a gőzcséplőgép után nyert gabona tisztított meg, a mire különben az előbbit is használhatni, ha a szelelőt eltávolítjuk. A konkoly választó kitűnő munkájáról sokféleképp meggyőződünk. Azoknak, kik ezen trieuröket 100—130 ft árak miatt megszerezni nem tudják, megtisztított magot pedig venni nem akarnak, a kis konkoly-választót (Liliput) ajánljuk, a mely meglehetősen kitisztítja a cséplő, nyomtatás vagy kézi cséplőgép után nyert gabonát, ha a szem előbb szelelő rostán volt keresztül bocsátva.

Magvaiuk tisztasága legyen a legelső követelmény és mihelyt a legesekélyebb gazt észreveszük, azt kisebb vagy nagyobb ürrel bíró rostán átértesztetni el ne mulasszuk. A kiskonkoly-választó egy asztalra is felállítható s azon vetőmag mennyiségét mire tavasszal szükségünk lesz, télen át egy gyermek is könnyen megtisztítja, míg az őszi készletet aratás után gyorsan megrostálhatjuk. A Liliput 30 ft s kapható Kühne Ede mosonyi gyáronál. Igen kívánatos volna, ha a gyomnak kiirtása céljából legalább ezt a kicsi, de nagybecsű gépet vennék meg minél többen.

P. L.

A keszthelyi gazdasági tanintézet kertészete.*)

Azon jelentékeny és évről-évre jobban fokozódó szerep után következtetve, melyet a gyümölcs, nem mint csemege, hanem mint élelmi szer Európa kereskedésében elfoglal, kétséget nem szenved többé, hogy a gyümölcstenyésztésnek nagy jövője van a mezei gazdaságban; de az sem szenved kétséget, hogy nagyban tenyésztve, csak úgy ígér biztos jövedelemre kilátást, ha minden vidék az ő talajának és égájának legjobban megfelelő fajokat tenyészt. Mivel azonban az egyes vidékeknek legjobban megfelelő, ezen fajokat elméleti uton meghatározni lehetetlen, hanem mulhatatlanul szükséges, miszerint vidékenkint tetteges kísérleti ültetésekkel tegyünk oly fajokkal, melyeket Európába leghirnevesebb gyümölcscsészei termékenysége tekintetében a legkosmopolitikusabb természetűeknek találtak; azért a gyümölcstenyésztési kísérleti telepek szükségessége Európa szerte el lett ismerve és hazánkban is kívánatos lenne, hogy miután annak a talaj és égáji viszonyai a gyümölcstenyésztésnek álag véve, igen kedveznek, részint lelkesebb magán birtokosok, részint nagyobb községek, egyletek és a magas kormány részéről is minél több ily kísérleti telepek léptetnének életbe; melyek ha pontosan vezetve, tapasztalataikat a nagy közönséggel megismertetnék, hazai gyümölcstenyésztésünk a biztos

*) Lapunkhoz eredetileg beküldve.

jövedelem következtében, melyet ezen eljárás eredményezne, aránylag sokkal rövidebb idő alatt virázzóvá válhatnak és nemcsak mezeti gazdaságunk mostani tulajdonságainak hátrányait eloszlatni segítené, hanem nemzetgazdasági szempontból is figyelmet érdemlő factorrá nőhetné ki magát.

Ezen meggyőződéstől áthatva, midőn ezelőtt hat évvel a Keszthelyi gazd. tanintézet kertészetét átvettem, akkor abban még csak 260 darab anyafa volt és bár annak berendezése, de dotatiója sem volt olyan, mint azt egy kísérleti telep természete hozta volna magával, de még a talaj kedvezőtlen természetével is nem kevés küzdeni valóm volt, a mennyiben például a körtefa abban oly kedvezőtlenül tenyészett, hogy nagyon kevés volt az a körte-anyafa, melyet legalább kétszer-háromszor ne kellett volna újból ültetnem, ezelőtt két évvel pedig oly irtoztató jégeső látogatta meg e vidéket, hogy nem csak gyengébb csemeték, hanem három-négyéves anyafák is nagy számmal pusztultak ki a kertből: mégis az által, hogy a harmincz táblára osztott és nyolcz catastrális tábláit, lassankint magas törzsű anyafakkal, a faiskoláknak szánt randes táblák szegélyágyait pedig törpe alanyra ojtott szegély és gulafákkal ültettem be, mai napig odáig jutottam, hogy 3180 drb. anyafa és néhány próbafa mellett, most már mintegy 2200 gyümölcsfaj után várhatom az eredményt és azoknak termőre fordultával észlelhetem a Keszthely és vidéke gyümölcstenyésztésére nézve oly fontos jelentőségű kérdés megoldását: vajjon melyek azon fajok, melyek Keszthely éghajli és talaj viszonyai közt legjobban és legbiztosabban teremnek, következőleg nagyban tenyésztve legbiztosabb jövedelmet ígérnek?

Mindenki, a ki ezen kísérletezésre szánt idő rövid tartamát, a gyümölcsfák azon természetével összehasonlítva, mely szerint azok termésének bekövetkezésére és termékenységek helyes megítélésére sok idő és sok évi tapasztalás szükséges, természetesen fogja találni, miszerint rövid hat év alatt e tekintetben valami véglegesen döntő és nagyban termelésnél irányevül elfogadható megállapodásokra jutni nem lehetett; mégis tekintetbe véve azon körülményt, hogy a kert alapításakor abba idősebb anyafák is ültetettek, később pedig a törpe alanyra ojtott anyafák alkalmazása tulnyomó arányban elfogadtatott és ezek korábban termőre fordultak, mint a vad alanyra ojtottak; valamint tekintetbe véve azt is, hogy az idei év gyümölcs-termés dolgában kedvezőbbnek ígérkezik, helyén levőnek találok az eddig elért eredményekről egyet-mást elmondani, azon reménységben: hogy ez által is figyelmet ébreszték a gyümölcstenyésztés terén szükségessé vált törekvések irányára iránt, azoknak pedig, kik e téren velem egy irányban működnek nem épen lényegtelen támpontokkal szolgálók.

Az eddigi tapasztalások szerint legfigyelemreméltóbb azon jelenség, hogy ezen kertben egy oly almafa igazolta magát legtermékenyebbnek, mely Európa szerte igen rossz termőnek van elismerve és ez a sárga téli Callvil, mely a kertben törpe és vad alanyon, szegély, gula és redély alakban fordul elő és mindenféleképen nem csak igen termékenynek bizonyította be magát, hanem minőség tekintetében is semmi kívánni valót nem hagy hátra; mit ha a kertben kívül is igazoland, Keszthely

vidékének csak gratulálni tudok ezen fajhoz, mert ennél szebb és jobb almafajt találni csakugyan bajos, megfelelő gondozás mellett eláll márcziusig, kereskedésre kiválólag alkalmas, keresettség pedig annál nagyobb, következőleg értékesebb is, mert mint már feletemb mondám, ezen faj Európa szerte rossz termőnek van elismerve. Miből önként folyik azon következtetés: hogy mindazok, kik velem egy irányu kísérleteket tenni szándékoznak, ne csak azon fajokra szorítkozzanak, melyek másutt jó termőknek igazolták magukat; mert például a Téli arany pármén Európa szerte jó termőnek bizonyult és az nálunk egyáltalában nem állhatja ki a versenyt a Sárga téli Callvittal.

Továbbá rendkívül termékenynek, sőt bizonyos tekintetben még termékenyebbnek igazolta magát nálunk a Hawthornden alma, azért mert ez oly későn virázzik és oly biztosan megtartja termését, hogy 1878-ban május hó 14-én nekünk két fok fagyunk lévén, ekkor a kertben minden más gyümölcs elfagyott, csak az egy Hawthornden alma nem; még pedig erről biztosan állíthatom, hogy az a kertben kívül is épen oly jól terem; mert ugyanazon évben Zala és Somogy megyékben több nagy ur kertet meglátogatván, mindenütt úgy találtam, hogy a hol alma termés mutatkozott, az biztosan a Hawthornden alma volt. Az igaz, hogy ez már sem nem olyan jó, sem nem olyan sokáig áll el, hanem csak közönséges őszi alma, mindamellett olyan helyekre, a hol valami kitünőbb faj tenyészni nem akar, ezt határozottan ajánlhatom.

Jól termő almafajoknak igazolták magukat idáig nálunk még a Downton peppinje, a Parker peppinje, Oberdieck-reenet, Kórodai vagy Sikehouse-reenetje, Osnabrücker renet, Deák-reenetje, Nyári szegfü alma, hanem ezekre nézve még az észlelések folytatása szükséges.

Körték közül legelső helyen kell megemlítenem az Esperen urak körtéjét vagy Nyereséges (Lucrativ) körtét, mely nem csak jól s következőleg minden esztendőben terem, hanem minőségre is olyan, minőnél jobbat körtében aligha ismerünk. Természetesen hogy erre nézve is fel kell tartanom azon kikötést: vajjon igazolja-e ebbeli termékenységét a kertben kívül is, mert ha igen, ez esetben méltó büszkeségre leend a vidéknek és biztos jövedelmet ígéro gyümölcsfaj, annál inkább, mert nem csak bőven s jól terem, hanem tenyészete is rendkívüli dicséretes.

Második helyen kell megemlítenem a Zephirin Gregoire körtéjét, mely egy közep nagyságu kora téli körte minőségre nézve kitünő és ha csak fagy vagy egyéb elemi csapás nem tri termését, oly bőven terem, hogy e miatt tenyészeteben elmarad és ezt, mint hibát kell ellene felrónom.

Ezután következnek a Morny herczeg, mely szinte bámulatos következetességet tanusít termékenységében, azon kívül szép és nagy gyümölcse van, külsejét illetőleg nagyon hasonlít a Hardenpont téli vajonczához vagy mint nálunk nevezni szokták, a Ferdinánd korona-örökshöz, de csak azoknak való, kik a nagyon savanyu körtét szeretik, azonban lehetséges, hogy a

mienkétől valamivel ellérőbb talajon talán ez is enged savanyúságából.

Megemlítendőek még a nyári esperes (Mundnetz Birne) és a szép Julia is, melyek szinte szorgalmasan és minden esztendőben teremnek, azonban, bár a külföldön kitünő jó hirnévnek örvendenek, mi nálunk tulságosan kavicsosak, annyira, hogy majdnem élvezhetlenek.

Jól teremnek még nálunk: a Napoleon vajonca, a Maria Lujza, a Dumont vajonca, a Congressus emléke, az Angoulemi hercegnő, a legfinomabb (Graslin), az új Poiteau és a Capiaumont, de ezek szinte még további észlelés tárgyát képezik.

A szilvák közül idáig legtermékenyebbnek igazolta magát az Ageni. Ezen szilvafaj az, melynek aszalványaiért Franciaország évenként két millió franknál többet vesz be és mely nálunk is bőven terem, a mellett rendkívüli buján tenyészik; ugyanazért azt nagyban tenyésztésre különösen ajánlanám, ha valószínűleg talajunk tulnedvességéből eredő azon sajátsággal nem bírna, hogy míg nyersen élvezve, a Besztercezi szilvánál is édesebb, aszalás közben oly édes savanyuvá változik át, melyet a világ semmiféle cukor-mennyisége megédesíteni nem képes.

Nagyon jól teremnek még és a legkülönbözőbb ipari és konyha célokra kitünőnek bizonyultak: Hartwig sárga szilvája, a Braunaui kajszi szilva, a Royer kajszi szilvája, a Bavay ringlója, Viola színű diapré, Kirke szilvája és Késci muskotályi szilva. Azonban sajnosan kell megemlítenem, hogy a Zöld nagy ringló, mely különben legalkalmasabb lenne arra nézve, hogy a Besztercezi szilvától az előség dicsőségét elragadja, nálunk éppen nem mondható termékenynek; a Chepine pedig, mely külföldön kitünő termékenység hírében áll, még kevésbé termékeny nálunk a Zöld ringlónál, de annál jobban ajánlhatom a Bavay ringlóját, mely termékenysége mellett szép is, nagy is, azonban jóságra nézve csak megközelíti a Zöld ringlót.

Sajátságos, hogy a cseresznyefajok termékenységét illetőleg, bár ezek különbeni tenyészete rendkívül kedvező és buja, idáig még egy híres fajban sem juthattam biztos megállapodásra, hanem eddigi észleléseink nyomán még legtermékenyebbnek kell nyilvánítanom a Jönissen sárga ropogóssát és a Cserszegi mézest, mely utóbbi szinte sárga faj, csak hogy az előbbeninél szebb és édesebb. Mindakettő igen jól tenyészik; erős, rendes alakú fát nevel; gyümölcsét kedvezőtlen időjárásban is megtartja; míg a piros színűek azt az idén is nagyon elrugták; ugyanazért a nevezett két fajt nagyban tenyésztésre annál jobb lélekkel ajánlhatom, mert mindakettő befőzésre igen keresett és a szemtelen verebek pusztításainak távolról sincsenek annyira kitéve, mint nemcsak a piros színű cseresznyék, de még a meggyek is. Azonban itt sajnálattal kell megemlítenem, hogy a Badacsonyi őri cseresnye idáig nemcsak termékenységben mutatkozott szeszélyesnek, hanem még a téli hideg ellenében is kényes.

Ugyanezt kell mondanom az őszi és kajszi baraczkokról is, azért, mert kertünknek ugyszólván a zord időjárás torkába helyezett, alacsony fekvésénél fogva őszi baraczkáinknak még

fája is minduntalan kifagy, a kajszi baraczkok pedig termő rügyeiket veszítik el. Hanem azért nem baj, ez is csak egy példával több arra, hogy nem minden vidéken tenyészethető minden gyümölcs és ha egyszer erről nemcsak meggyőződünk, hanem minden vidék tetteg is csak azon gyümölcsnek és fajok tenyésztésére határozta magát, melyek az ő talaj és égélji viszonyainak legjobban megfelelnek, azaz ott legjobban teremnek, akkor a jó siker és biztos jövedelem sem fog elmaradni gyümölcstenyésztésünktől.

Magától értetődik, hogy kertészetünk fő célja a tanítás és anyagi haszon lévén, annak az anyafaktól menten maradt legnagyobb része, konyha növények és gyümölcsfa iskolák által van elfoglalva; melyek mindig úgy kezeltetnek, mint ezt a tudomány vívmányai hozzák magukkal: különösen pedig a gyümölcsfa esemeték gyökereinek többszöri visszavágása, két-háromszori átültetés és Ditrich-féle nevelés módjának alkalmazása által úgy idomittatnak, hogy azok a legkülönfélébb talajokban minél jobban tenyészzenek, valamint minél tartósabban teremjenek. — Miből folyik, hogy a szemmel tartott célok jelentősége miatt kívánatos volna, ha kertünket minél többen látogatnák, mely eseten a legelőzékenyebb fogadásról és legkészségesebb kalauzolásról mindenkit előre is biztosítok.

Villási Pál.

Az őszi buza- s rozsvetés ideje

közeledik. Ajánljuk, hogy e fontos művelet kezdete előtt egy pillanatra se tévesszék szem elől gazdáink azon elvet, miszerint a buza, rozs s árpa a fűfélék, gramineák családjába tartozik, melyeknek általános természete az, hogy gyenge szálas gyökereik csak azért bírják oly jól kiállni akár a tél viszontagságait, akár a nyár égető szárazságát, mert dús levélzetekkel lágy területen mindenütt egyenletesen befedik a talajt, mintegy biztos takarót képezve a gyökerek felett, akár a kifagyás, akár a kiszáradás ellen.

Hazánkban, a hol a klíma épen a két szélsőségre, t. i. nagy hidegre és nagy szárazságra annyira hajlandó, sokkal inkább szükséges tehát, hogy a buzafélék ezen alaptermészetére jól figyeljünk, vagyis úgy vessünk és oly időben vessünk, hogy a megpróbáltatás uapjai előtt kellően biztosítva legyen a növények gyökerei számára a talaj, a mi csak a dús lombzat által eszközölhető.

Ez utóbbinak pedig ismét két feltétele van, u. m.: először t. i. az, hogy a talaj jól porhanyított, jó erőben levő, a vetőmag pedig kitünő minőségű legyen, hogy a vetés után lehetőleg gyors lehessen a fejlődés.

Másodszor pedig az, hogy a vidék időjárási viszonyai szerint oly időben történjék a vetés, hogy téli fagyok beállta előtt sem szárba ne menjen ugyan a vetés, de másfelől a föld is eléggé be legyen borítva erős levélzettel, mint ősszel a jó állapotú réteknél látjuk azt.

E két feltétel határoz a felett, hogy mikor történjék a vetés: Az oly korai vetés, hogy ősszel is már legeltetni kell a szárba menés megakadályozása végett, semmiesetre nem mondható tehát

előnynek, de ennél mindenesetre nagyobb hátrány az, ha ellenkezéleg oly ritka a téli fagy beálltakor a vetés, hogy üres földeken telepedhetik meg a dér.

Mint hogy félben tulajdonképpen a növényeknél csakis a gyökerek életét kell kimélni, azért mindenesetre jobb inkább korán, mint később és ezzel együtt inkább ritkán, mint sűrűn ezek mellett inkább kevés, de jó magot, mint sokat vetni s inkább kevés, de jól elkészített, mint sok de göröngyös földbe vetni, mert a kevés, de jó mag, jó földbe korán de ritkán vetve oly növényeket ad, melyek gyökereit körös-körül eléggé megvédi lombjai a fagy, hó és szárazság ellen egyaránt.

Ugyanez elvek állanak a tavaszi vetésre is.

A rosszabb földet tehát legelőbb kell bevetni, — pedig hányszor éppen megfordíva történik az.

Ismételve ajánljuk mindenesetre a vetőmagnak szánt, egy darab földnek ritka, 1 lábnyi távolságu sorokban való bevetését, hogy tavasszal kapálni, illetve töltögetni lehessen azt, mert az így kezelt vetésünk termése a jövő évre mindenesetre bárminő vetéshez (sorba vagy szórva, sűrűn vagy ritkán, korán vagy későn, jó vagy rossz földbe) egyformán jobb vetőmagot szolgáltat, mintha csak a rendes eladásra szánt termésből veszszük azt. (Magyar Föld).

Utasítás a törvényhatósági phylloxera biztosok számára.

A phylloxera biztos feladata a részére működési tér gyanánt kijelölt területen lévő szőlők állandó felügyelete és gondos felülvizsgálata. Ebbeli teendőinél a következőkre kell figyelnie:

1. A phylloxera biztos folytonos figyelemmel tartozik kíséni a hatásköre gyanánt kijelölt területen lévő szőlők állapotát. Ezek közül azokat, melyek beteges kinézésüknél fogva gyanusak, vagy melyek tekintetében bárminő más okból gyanu merül fel, (pl. oly szőlők, hová újabb időben idegen helyről szőlővesszők vitettek) kipuhatolai és megvizsgálni tartozik.

Hasonló figyelés, illetőleg eljárás tárgyát képezik a phylloxera-biztosra bizott területen létező faiskolák, kereskedési kert telepek, melyekben szőlő is van ültetve.

2. A phylloxera-biztos tovább lehetőleg ellenőrzi, hogy területének összes szőlői, valamint a szőlőtőkkel beültetett kertek, az ez iránt folyó évi 7876. szám alatt kiadott ministeri körrendelet értelmében évenként június hó 10. és 25-ike között, hatóságilag bejárassanak és megvizsgálassanak.

A phylloxera-biztos a hatóságilag bejárt és megvizsgált szőlőket és kerteket felülvizsgálja.

3. Az előző pontokban érintett vizsgálatok alkalmával követendő eljárás a következő:

a.) A phylloxera-biztos mielőtt valamely szőlőterület megvizsgálására kiszáll, erről az illető előljárást előzetesen értesítendő, nehogy egyes tulajdonosok részéről kellemetlenségeknek legyen kitéve.

b.) A phylloxera-biztos kívánatára az előljárást a vizsgálathoz egy előljárási tagot, vagy más bizalmi férfit és egy kézi munkásert rendel ki.

c.) A phylloxera biztos figyelmét kiterjeszti, nemcsak a beteges külsejű elsárgult levelekkel borított, vagy gyengébb hajtású tőkékre, hanem helylyel-közzel az egészséges tőkék gyökereit is megvizsgálja.

d.) A hol a phylloxera-biztos arról értesül, hogy a szőlőkbe utóbbi években máshonnan akár gyökeres, akár sima vesszők hoztak, ott az egészséges külsejű tőkék megvizsgálása is okvetlenül teljesítendő.

e.) Az ilyféle vizsgálatnál nem szükséges az egész tőkét kiásni, hanem elegendő a földet annak egyik oldaláról elkaparogni s az ekként feltakart gyökerek közül egyet-kettőt éles késsel lemetszve, előbb szabad szemmel, majd kézi nagyítóval megvizsgálni.

f.) Ha a phylloxera-biztos valahol phylloxera jelenlétét fedezné fel, tartozik azt távirati uton haladéktalanul bejelenteni a földmívelési ministeriumhoz és a járási szolgabíróhoz, illetőleg polgármesterhez.

g.) Ha a phylloxera-biztos valahol phylloxerát fedez fel addig is, míg a központhól kiküldendő szakértő közeg oda érkezik, igyekezzék az ujonnan felfedezett infectió területét lehetőleg meghatározni s e célból vizsgálatait tőkéről-tőkére tovább folytatni.

h.) A phylloxera terület meghatározása után e területre, illetőleg a szőlő határára nézve a ministerium által a törvényhatóság utján zárlat rendeltetvén el, a phylloxera-biztos a maga részéről is felügyel arra, hogy a phylloxera lepelt terület elzárólása fentartassék.

i.) A phylloxera-biztos segédkezet nyújt az ily phylloxera lepelt területen esetleg elrendelt mérgezési és egyéb munkálatoknál.

A phylloxera-biztos igyekezzék a szőlőbirtokosokkal érintkezés útján oda hatni, hogy ezek a phylloxera veszedelem komoly voltáról meggyőződjenek és az elrendelt óvintézkedések szigoru végrehajtását saját érdekekben lehetőleg támogatassák. Ez uton törekedjék oda hatni, hogy a 7876. szám alatt kiadott rendelet értelmében mindama községekben, melyek mintegy 300 vagy több holdnyi szőlővel bírnak, vagy ha kevessebbel is, de a hol ez iránt hajlandóság mutatkozik és értelmebb egyének találkoznak, a szőlők állandó szemmel tartása és az elrendelt óvintézkedések szigoru foganatosítása céljából községi phylloxera-bizottságok alakittassanak.

5. A phylloxera biztos működéséről rendszeren minden hóban kellő pontossággal összeállított havi jelentést készíteni s azt mindig a hó utolsó napján a földmívelési ministeriumhoz fölterjeszteni tartozik.

EGYVELEG.

— Örömmel értesíthetjük szűkebb hazánk t. gyümölcs termelőit, hogy a budapesti orsz. gyümölcs és konyhakertészeti kiállítás megtartása idei octóber hó kö-

zépére lett halasztva. Az erről szóló hivatalos értesítés következőleg hangzik: Több oldalról s kivált Erdély és a felső megyékből beérkezett jelentések szerint nem lévén remélhető, hogy a gyümölcs az idén a szokott időben megérjen, az országos magyar gazdasági egyesület elnöksége arra érezte magát indíttatva, hogy az eredetileg october 1—3-ra kitűzött gyümölcs és konyhakertészeti kiállítást october 15—17-re elhalassza. Ezen elhalasztás folytán a kiállítási határidők következő kiigazítást szenvednek. Bejelentések határideje: september 10. Tárgyak beküldésének ideje: october 9. Jury alakulás october 12. Jury működés october 13 és 14. A kiállítás megnyitása: october 15. A kiállítás bezárása october 17. A tárgyak árverezése october 18. Míelőtt a változást a tisztelt közönség becses tudomására juttatjuk, egyszersmind különösen figyelemztetjük a kiállítókat arra, hogy bejelentésükben az általuk igényelt tér nagyságát mindenesetre megjelöljék. —

Az orsz. m. gazd. egylet titkári hivatala.

— A zöld törökbuza bevermelése még mindig nincs annyira elterjedve, még mindig nem ismeretes annyira, mint a mennyire fontosságánál fogva megérdemelné, azért is nem tartjuk fölöslegesnek azt újból emlékebe hozni. A zöld tengeri bevermeléséhez szükséges gödröket oly helyen kell kiásni, hoi azokba se a talajviz belé ne fakadjon, sem pedig az esőviz azokba össze ne fullhasson. Természetesen a belé rakott takarmány tisztább lesz, ha e gödrök oldalai és fenéke téglával vagy kővel rakatnak ki, de ez csak ritka esetben vihető keresztül, mert felette megdrágítja a takarmányt. Az egyes vermetek legcélszerűbb úgy készíteni, hogy azok felső szélessége 9 láb, alsó 5 s mélysége szintén 5 láb legyen, azok hosszúságát tetszés szerint lehet készíteni. Mikor aztán a bevermelni való tengeri virággal kezd, azt levágatva, azonnal szekérrre kell rakni s a verembe hordatni naponta s bevermelni lehet. A vermet ha hosszabbra hagytuk, több részre kell felosztani s így több részben tölteni meg. A munkásoknak a szekérről lehányt tengerit egyenlően szétrakva, ügyelve, hogy az folyvást egyforma vastag rétegben maradjon, arra is kiváló gondot kell fordítani hogy a sarkokon s oldalakon a tengeri jól le legyen tiporva, nehogy hézagok támadva, a tengeri egyenetlenül ülepedjék. Azon időközött pedig, míg szekerek nincsenek a gödörnél, azzal kell kitöltetni a munkásokkal, hogy azok a bevermelt tengerit folyvást tapossák. Ha a bevermelés aztán a földszinig felért, innét kezdve rézsut kell azt mint a háztetőt 6—9 láb magasba felrakni s hogy itt a föld fölött is sima oldalai legyenek és a föld nagyon össze ne keveredjék a takarmánnyal, az oldalakat kaszával simára kell vágatni. S ha ez is készen van, akkor a földeléshez fogunk, a mikor is a kazal csucsán kezdetjük a földelést, s mialatt az első szakasz földelését végezhetjük, azalatt a második szakasz rakását folytatni lehet. A befedést 1½—2 láb vastagon kell eszközölni s ügyelni arra, hogy a földelés mindenütt egyenlő vastag legyen. A beföldelés után pár hétig pedig ügyelni kell, hogy ha valahol a kazal behorpadt vagy megrepedt, azt földdel azonnal töltjük ki. Ha jól lett betaposva

és jól beföldelve a tengeri, eláll két esztendeig is anélkül, hogy megromlanék. S miután az kitünő takarmány, ajánljuk, hogy minél többen készítsenek ily takarmányt. (F. é.)

— A z u g o r k á n a k és d i n n y é n e k tartos szárazság alatt gyors elhalása a termelők előtt eléggé ismeretes, számtalan eljárást alkalmaznak annak megállítására, de sikertelenül. A melegágyakon tenyésztett ugorka és dinnyénél pár év óta azon eljárást kezdik követni, hogy e növényeket agyagos földből készült kis dombokba ültetik, s így számos bajnak elejét veszik. Így a gyenge növények nem rothadnak ki oly hamar a gyakori locsolgatások után; kezdettől végig egyenletesen nőnek, e miatt többet teremnek s az időjárás változásainak jobban ellenállanak. Hogy azonban ezen agyagfömeget a locsolások és permetezések folytán meg ne keményedjék és ki ne száradjon finom szénport kevernek hozzá, miáltal még azt is elérik, hogy folytonosan egyenletes nedvességgel fog bírni. Ezen művelési módnak még azon haszna is van, hogy az így tenyésztett ugorka és dinnye korábban kezd teremni és életképességét tovább megtartja. Konyha és házi kertekben is igen előnyös lenne ezen eljárás, mert egy így elkészített ágy egymásután több évig használható, s öszszel a vetemények eltávolítása után trágyalével mezőöntözés által felfrissíthető s ugorkatermesztésre igen előnyösen használható. Ezen célra az ugorka vagy dinnyeföld 60 cm. szélesen, 50 cm. mélyen hosszába szénporral kevert rétfölddel kitöltetik annyira, hogy a szomszédos terület felé emelkedjék. A magvakat 15 cm. mély barázdába kell elültetni s előbb 2 cm. magasan tiszta szénporral befedni. Később, mikor az ifju növények a barázda fölé emelkednek, kissé nyomassanak le s agyagföld keverékkel a barázda tetejéig vétessenek körül. Mindkét oldalon huzandó egy öntöző barázda. Az öntözés leghelyesebben reggel 8—9 óra közt végezhető, nyár derekán pedig 7—8 óra közt. (M. F.)

— A magyar-óvári kir. gazdasági akadémián fennálló vetőmagvizsgáló állomásnak a f. é. első felében történt igénybevételéről, illetve annak működéséről a következő értesítést vesszük: Az állomást igénybe vette először is 6 magkereskedő és pedig Mauthner Ödön Budapesten, Nöthling Vilmos Budapesten, Bischitz Salamon és fia Budapesten, Zmik János Győrött, Csiky Imre Kolozsvárott és Tauffer Ferencz Kolozsvárott, összesen 126 tétellel és 19 uradalom és magános, 41 tétellel; még pedig ezen 170 mutatvány 62 féle növény magvát és lisztféléket foglalt magába, melyeken összesen 401 fele vizsgálat kívántatott. — Ebből kiemelendő, miszerint arankatartalomra való megvizsgálás végett beküldött vetési heremutatvány közül csak 3 volt arankamentes, 14 pedig arankát tartalmazott; 40-féle luczerna és luczerna rostaaljak közül pedig 19 arankamentesnek, 21 pedig arankatartalmasnak bizonyult. Még érdekesebb azonban, hogy egyes mutatványok mily mértékben tartalmaztak arankát; ugyanis egészen mellőzve a rostaaljakat, egy termelő vetési heréjében kilogrammonként 3590, egy budapesti magkereskedő luczernájában, ki csakis egyszer vette igénybe az állomást, 753, egy vidéki magkereskedő luczernájában pedig 1961 arankát

mag találtatott. Ilyen magot vesz a gazdaközönség minden garancia nélkül, mert valószínűleg ezen magvak is csak keltek, de ezen magkereskedőktől származó magot egyetlenegy gazda sem vizsgálta meg, legalább ezen állomáson nem. (M. F.)

Üzleti heti szemle.

(A „Pesther Lloyd“ nyomán.)

Gabona és gyapjúpiac Budapest, 1881. augusztus 7-től augusztus 13 áig.

Buza szilárd üzlet, forgalom 35,000 metermázsa, ár 12 frt 80 kr.

Rozs szilárd üzlet, forgalom 3000 metermázsa, ár 9 frt.

Árpa jó üzlet, forgalom 4000 metermázsa, ár: takarmányárpa 7 92 frt, seres árpa 10 frt.

Zab jó üzlet, forgalom — metermázsa, ár 7 40 frt.

Törökbuza jó üzlet, forgalom 30,000 metermázsa, ár 7 70 frt.

Gyapju. A gyapju üzlet hangulata mult heti tudósításunk óta változatlan maradt és a forgalom korlátolt volt; mivel úgy vevők, mint eladók a f. hó. 23-án kezdetét veendő londoni árverezés eredményét várják. Eladások jelenleg csak árengedmények mellett eszközölhetők és így a lefolyt héten 500 b. m. közép posztó gyapju adatott el 98—100 frtjával; 500 b. m. kártoly gyapju 94—96 frtjával és mintegy 100 b. m. alsó rendű hegyi kétnyiratu 83—84 frtjával észak-németországi szükségletre.

G a b o n a - á r a k :

minimum és maximum: Budapest aug. 13. | Bécs aug. 13.

Buza	11 30—13 25 frt	11 30—13 20 frt
Rozs	9 45—9 80 frt	9 45—9 80 frt
Árpa, takarmány	6 70—7 00 frt	— — — frt
Árpa, szeszfőzésre	7 20—8 50 frt	9 00—10 00 frt
Árpa, seres	9 00—10 25 frt	10 30—10 50 frt
Zab	6 85—7 20 frt	7 05—7 90 frt
Törökbuza	6 65—7 60 frt	6 00—7 40 frt

Budapesti marhavásár aug. 11-én. Összes felhajtás 2159 db. nagy és 2861 db. apró marha. Ebből eladott 27 db. bika, 1198 db. ökör, 500 db. vágó tehén, 216 db. fejős tehén, 148 db. bival, 326 db. borju, — db. bárány, 2555 db. birka. Árak: bika darabonként 110—160 frt, ökör páronként 174—364 frt, vágó tehén páronként 125—270 frt, fejős tehén darabonként 85—215 frt, bival páronként 150—230 frt, borju darabonként 9—28 frt, bárány páronként — — frt, birka párja 7—15 frt. Húsárak 100 kilonként: ökörhús 47—51 frt, tehénhús 45—48 50 frt, borjuhús 64—90 frt, bivalhús 43—46 frt.

Bécsi marhavásár aug. 9-ikén. Összes felhajtás 3080 drb és pedig 1841 drb. magyar, 975 drb. lengyel és 264 drb. német fajta, melyből 2999 drb. ökör, 23 drb. tehén, 41 drb. bika és 17 drb. bival. Árak 100 kilonként: magyar hizó 54—58 frt, lengyel 54—57 frt, német 53—58 50 frt, tehén

50—54 frt, bika 49—53 frt, bival 45 frt. Lában darabonként 80—225 frtot fizettek.

Kőbányai sertésvásár aug. 12-én. (Az első magyar sertéshizláló és kölcsönelőlegelő részvénytársaság jelentése.) Német piacokról érkezett kedvező tudósítások folytán, mihez az orosz sertések hiánya is jelentősen hozzájárult, itt nagy kivitel és emelkedő árak mellett az üzlet élénken folyt le; nagyobbára könnyű minőségű sertés keresetett, mellyel sajnálattal a magyar fajok nem rendelkeznek, mert a túl magas ár, melyet sovány sertésért fizetni kell, félhizlaluául hasznot nem nyújt, akkor sem, ha az árak magasabbak is lesznek. Ennek fogva Szerbia és Románia feladata lesz, ezen fajtákat szállítani, mi annál könnyebb, mert elegendő sertésük van és általában olcsóbban produkálnak mint mi és már a mai árak mellett is nyereséggel dolgoznak. Ha az itteni központi piacot szükséglet szerint ellátják, akkor magyar zsirsertéseink az őszi évad alatt keresettek lesznek.

Hét zárlattal jegyzett árakon túl adatott el.

Jegyzett árak: magyar válogatott árú 250—280 klgr. 55 kr. 180—220 klgr. 55—56 kr., öreg 300 klgr. túl nehéz 51—53 kr., vidéki sertés 53 1/2—54 1/2 kr. Transitóban: szerb 52 1/2—53 1/2 kr., román 50—54 kr., tuskés 51 1/4—52 1/4 kr. tiszta klgr. kint.

Takarmány árak: tengeri 6.65 frt, árpa ó 7.50 frt, uj 6 90 frt mm. Helyi állomány: augusztus 5-én maradt: 72,519 drb; hozzáhajtott: alvdékről 5644 drb., Szerbiából 3181 drb., Romániából 2212 drb., magyar államvasutal 160 drb., budai vámoknál 60 drb., együtt 11,357 drb., összesen 83,876 drb. Elhajtott: Felvidékre 538 drb., Bécsbe (m. h. 300 drb.) 3248 drb., Csehországba 664 drb., Bodenbachon át 3876 drb., Ruatkán át 1006 drb., Délnémet-honba 68 drb., Budapesti fogyasztás 2300 drb., Kültelki fogyasztás 80 drb., magyar államvasutal 54 drb., összesen 11,834 drb., marad állomány 72,042 drb. A részvény szállásokban 13,509 drb. van elhelyezve.

Az egészségrendőri és transitó szállásokban maradt aug. 5-éről 4898 drb.; hozzáhajtott: szerbiai 3181 drb., romániai 2212 drb., összesen 10,291 drb., ebből elhajtott 4668 drb., marad állomány 5623 drb. és pedig 2626 drb. szerb és 2987 drb. román. Az egészségi vizsgálatnál eddig 2350 drb. a fogyasztás alól kivonatván, technikai czélokra dolgoztatott fel.

Disznózsír: kész árú hordóval együtt 69 50—70 25 frt, aug.-szept. havi kötésben hordó nélkül 66 50—68 75 frt. Szalonna: vidéki szalonna 61—61 50 frt, városi árú 64 50—65 frt, füstölt szalonna 69—70 frt.

Bécsi sertésvásár aug. 9-ikén. Összes felhajtás 2936 drb. és pedig 895 drb. nehéz, 1052 drb. középhez és 989 drb. süldő; melyből 1835 drb. magyar, 989 drb. orosz-lengyel, 64 drb. szerb és 48 drb. oláh fajta. Árak 100 kilonként: nehéz 50—51 frt, középhez 44—49 frt, süldő 38—46 frt; szalonna és zsír 68—70 frt.

Felolós szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

H i r d e t é s e k.

(19.) (5-5)

VIZMENTES-PONYVÁK

gabona-, asztag-, cséplőgép- és mozdonyok számára legjobb minőségben és legutányosabb árak mellett kaphatók:

SCHOTTOLA ERNŐ és NEOSCHIL
gyári raktárában.
Budapest, Váci-körut 28. szám.

Legjobban **osztályozásra** alkalmas!

Eredeti **Mayer** tricour

22,000 gép használatban

A gyári jelvény kivántassék

30 MEDAILLEN

(20.) (4-10.)

GROSSMANN J.

váci körut 76. BUDAPEST váci körut 76.

P i a c z i á r a k.

A h o t i v á s á r		Egy hectoliter vagy metermázsa*						100 kilo		1 köbméter	1 kilo
h e l y e	n a p j a	teszta buza	telegy buza	rozs	árpa	zab	törökbuza	széna	szalma	tüzifa	marhahús
á r a k r a j o z s á r o k b a n											
Beszterce	aug. 9	650	509	530	—	250	400	230	100	320	36
Brassó	aug. 12	925	620	530	360	215	430	305	215	240	44
Csib-Szereda	aug. 10	775	—	525	350	275	500	210	80	200	36
Déa*	aug. 9	1040	820	740	—	350	680	505	200	320	40
Déva	aug. 6	1050	840	680	—	330	525	305	125	250	44
Ezsebtváros	aug. 13	650	500	400	—	130	375	200	170	300	44
Fogarás	aug. 5	897	—	585	—	210	540	255	105	285	42
A.-Fehérvár*	aug. 6	1137	980	910	—	660	560	250	150	290	46
Gy.-Sz.-Miklós	aug. 6	950	850	600	525	275	500	300	—	160	40
Kolozsvár	aug. 11	820	—	520	—	230	450	280	300	300	46
H.-Vásárhely	aug. 11	920	830	790	555	225	540	325	190	450	44
Nagy-Enyed	aug. 11	870	750	570	—	130	500	290	180	260	44
H.-Szécheny	aug. 12	760	640	430	—	250	430	180	110	300	46-48
Szeged	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sz.-György	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sz.-Régen	aug. 11	687½	537½	587½	—	250	412½	210	120	250	36
Sz.-udvarhely	aug. 9	750	600	500	—	225	425	240	60	240	40

*) A csillaggal jelelt árak metermázsa értendőek.

Mellékletek

100 darabonként 1 forint 50 kr-ával számíthatnak.

A hirdetés szövegét a t. megrendelők minden külön díj nélkül tetteszes szerint akárhányszor változtathatják.

Az „Erdélyi gazda” hirdetési díjszabályzata.											
A kívánt tér megnevezése	széri hirdetésnél										
	fizetendő forint										
	1	1-3	1-6	1-12	1-18	1-24	1-30	1-36	1-42	1-52	
1/10 v. egész oldal	7	20	35	65	95	120	140	160	180	210	
1/16 v. fél „	4	10	18	33	48	60	70	80	90	105	
1/16 v. negyed „	3	6	9	17	24	30	35	40	45	53	
1/16 v. nyolcad olda	2	3	5	9	12	15	18	20	23	27	
1/16 v. tizenhatod „	1	2	3	5	6	8	9	10	12	14	

Ezenkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a hányszor a hirdetés megjelenik.

Egyletünk t. tagjai és lapunk t. előfizetői

25% vagyis egy negyedrészes engedményben részesülnek ha hirdetésük bekioldesokor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.